

חקירת דליקות בישראל – תחושות בטן או מקצוענות

שלום צארום, מאי 2012

נתונים מערך הכבאות, על קצה המזלג

38,000 שריפות בשנה, כ- 10 הרוגים,

4,000 במבנים, 2000 כלי רכב

נזק כלכלי עצום (אין מספרים).

אבל...

רק 2500 נבדקות ע"י 150 חוקרי דליקות (6%)

מתוכן, 40% חשודות כהצתה (1000).

ובכל זאת...

רק בכ-250 מקרים מתוכם נשלחים מוצגים לבדיקה.

ומה במשטרה?

2800 תיקים נפתחים במשטרה) 7%

כ- 1200 תיקי בדיוקה נפתחים במעבדה (מרביתם ללא דוגמאות ייחוס).

כ- 200 מקרים נחקרים ע"י 20 טכנאי חקירת הצתות

בכ- 180 מהם נתפסים מוצגים לבדיוקה

כ-200 מגיעים לכתבי אישום) 7% או אולי 0.5%

משתלם להצית??!!

מדוע זה כך?

- זירה הרוסה (פעולת האש והמים)

מדוע זה כך?

- עברה שינויים רבים (דפורמציות, התכות, שינויי צבע...)...

???

מדוע זה כך?

- קושי אובייקטיבי בהגדרת מוקד

מדוע זה כך?

- זירה אפלה
- גורמי דליקה חבויים.

אבל לא רק...

הגורם האנושי:

- ההכשרה שאינה מספקת.
- אין מבחני התאמה ואין ליווי תוך תפקידי.
- מוטיבציה ירודה (אין הפקת לקחים והתעדכנות).
- חשוב להבין: בוגר קורס עדיין איננו מומחה.

האם כל חוקר שריפות הוא מומחה?

"קצר חשמלי" שהסתבר לצורך חיסול ראיות

"קצר חשמלי" שהסתבר כהצתה לצורך חיסול ראיות

גם כדי להגדיר קצר חשמל, צריך להיות מומחה....

גורם מערכת/ממלכתי:

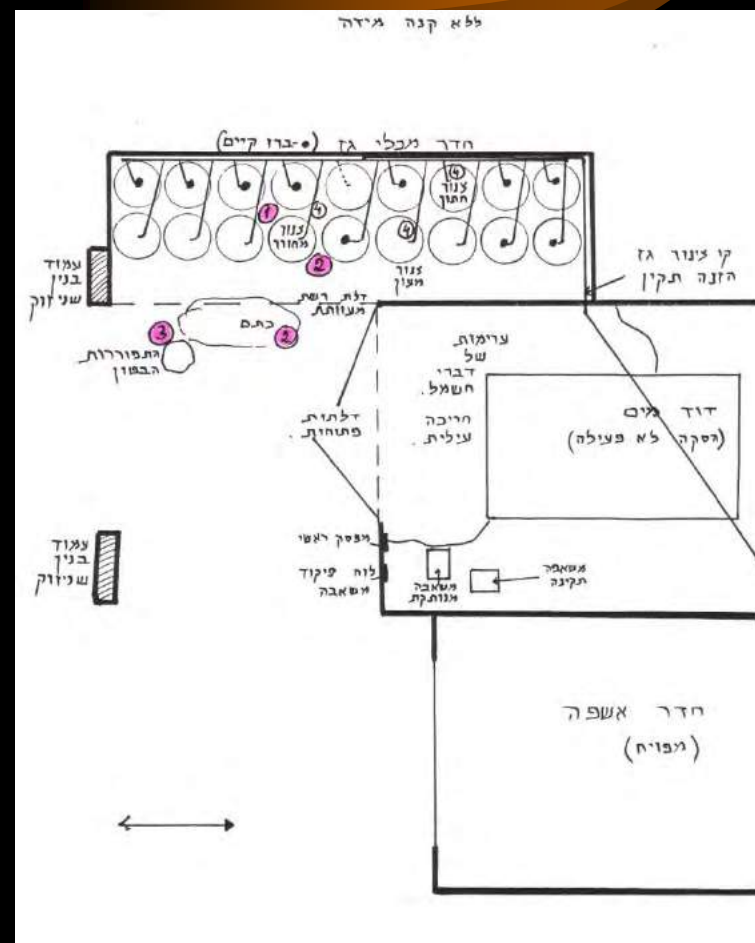
עדיפות לאומית נמוכה.

אא אאא
אאאא אא
אאאאא.
אא אאא דאאא
אאאאאא

הגישא הזו מוקרנת מטה....

"דליפת גז" הסתברה כפיגוע

"דליפת גז" הסתברה כפיגוע

חקירה שטחית ומסקנות חפוזות...

השוק הפרטי/שוק הביטוח:

אינו מעודד מקצועיות, ההיפך...

תצריץ קבוצה,
משטר תשלומים ירוד,
חולות דצת מולמנות,
התייחסות שיטחית

אינו מאתגר את המערכת....

ומה התוצאה?

- הסטטיסטיקה מדברת בעד עצמה.
- אין בקרה באשר לטיב חוות הדעת (גם לא בבית המשפט).
- חוות דעת נכתבות לאחר חקירה שטחית.
- חוות דעת אינן מבוססות (חוסר בבדיקות וראיות).
- מומחים נפסלים או סופגים ביקורת כבשגרה.

ומה התוצאה?

- באין מומחיות מתהדרים בניסיון עשיר.

- זילות של המקצוע (גם בבתי המשפט).

- חוסר תובנה מערכתית: חוקר שריפות מקצועי חוסך

- שעות חקירה רבות. חקירה מקצועית מונעת אסונות,

- מצילה חיי אדם וחוסכת נזקים לרכוש.

ומה נחוץ?

- המצב הזה אולי נוח לרבים אבל גרוע למדינה.
- התאגדות חוקית רשמית למקצוע, תקנות, הסמכה ורישיון חקירה מותנה.
- פרסום כללי אתיקה וסטנדרטים מקצועיים שניתנים לאכיפה.
- פיתוח מערכת בקרה מקצועית.

תודה על ההקשבה

